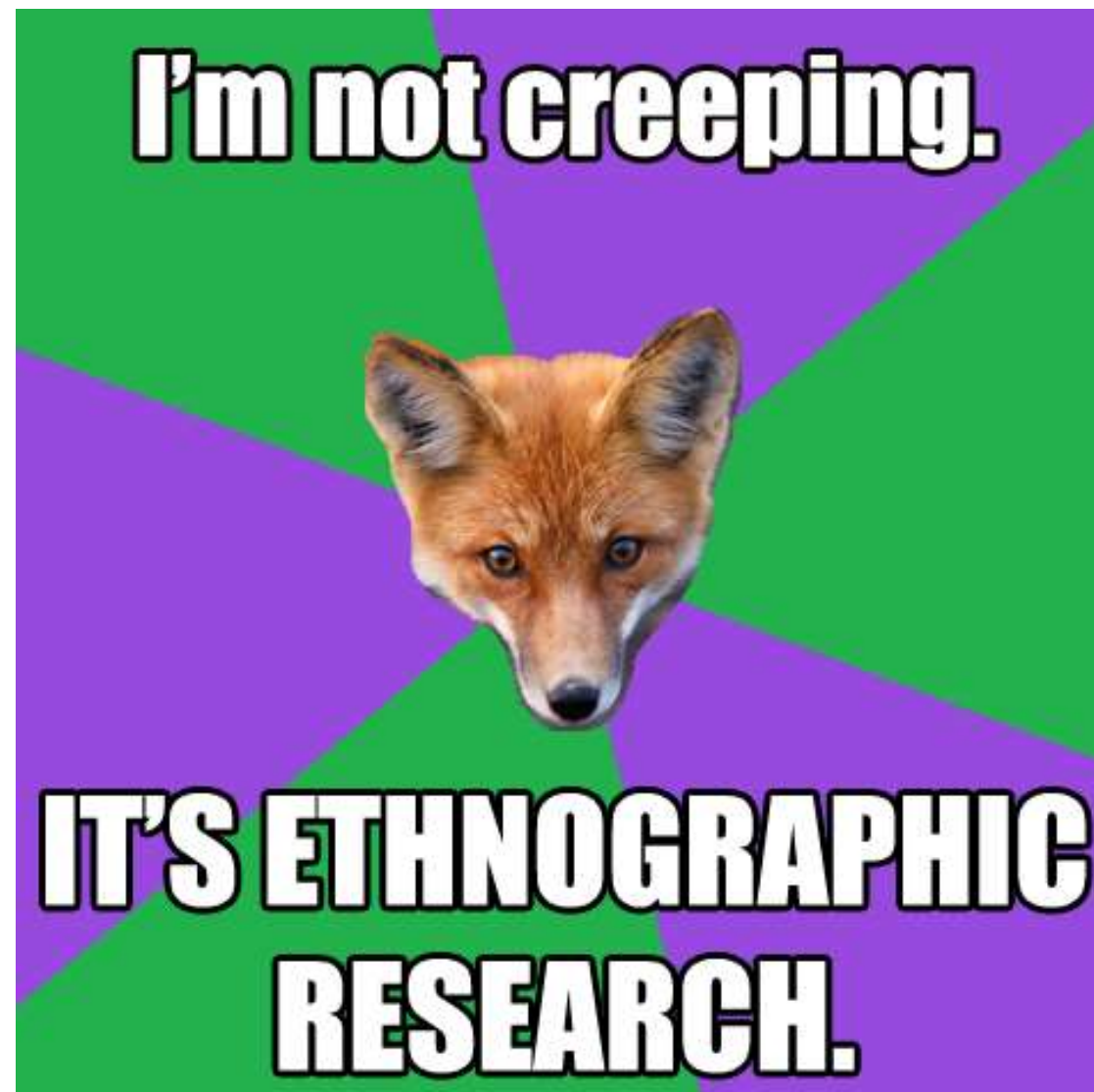

Etnologie a kulturní antropologie

Kdo jsme ?

Ústav etnologie a středoevropských a balkánských studií

Studijní program **Etnologie a kulturní antropologie**

➤ Studium člověka jako součást kultury a společnosti

Kultura, etnicita, paměť, folklor...

- Studijní programy na FF UK
 - ✓ **Bakalářský (Bc.)**
 - ✓ **Navazující magisterský (Mgr.)**
 - Doktorský (Ph.D.)**
- ✓ **Samostatné i sdružené studium**

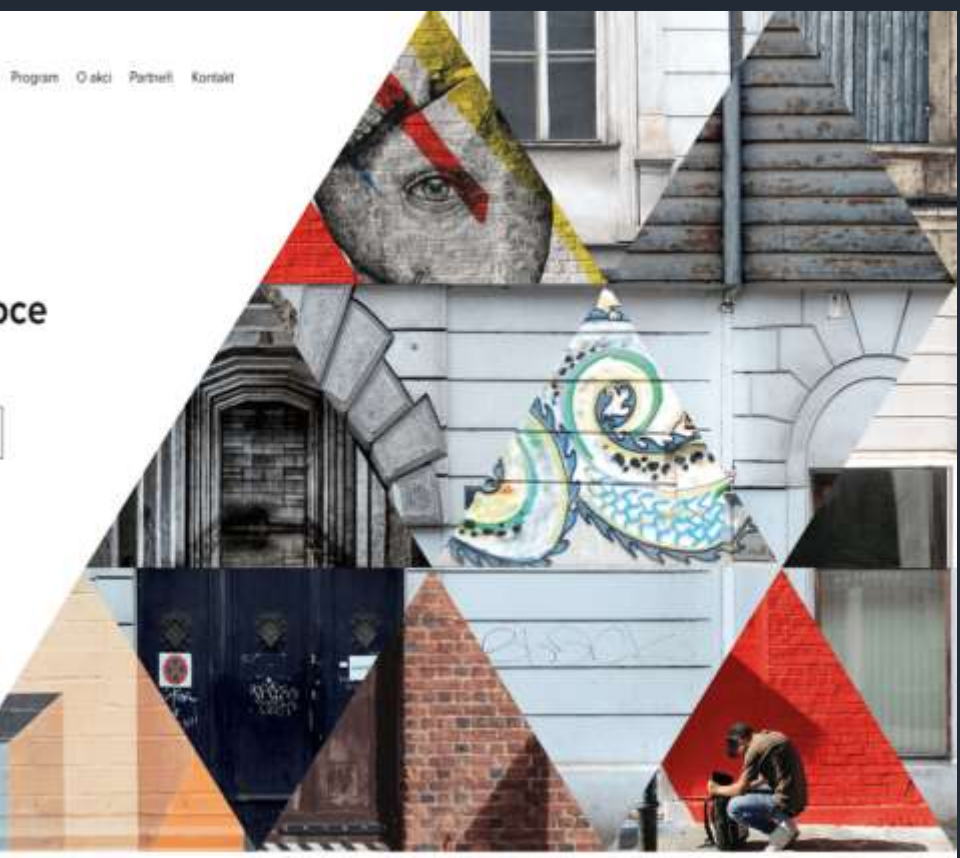

Co se u nás učí?

- Kultura jako součást každodennosti
- Paměť a vzpomínková kultura
- Menšiny a marginalizované skupiny
- Migrace a etnicita
- Nacionalismus

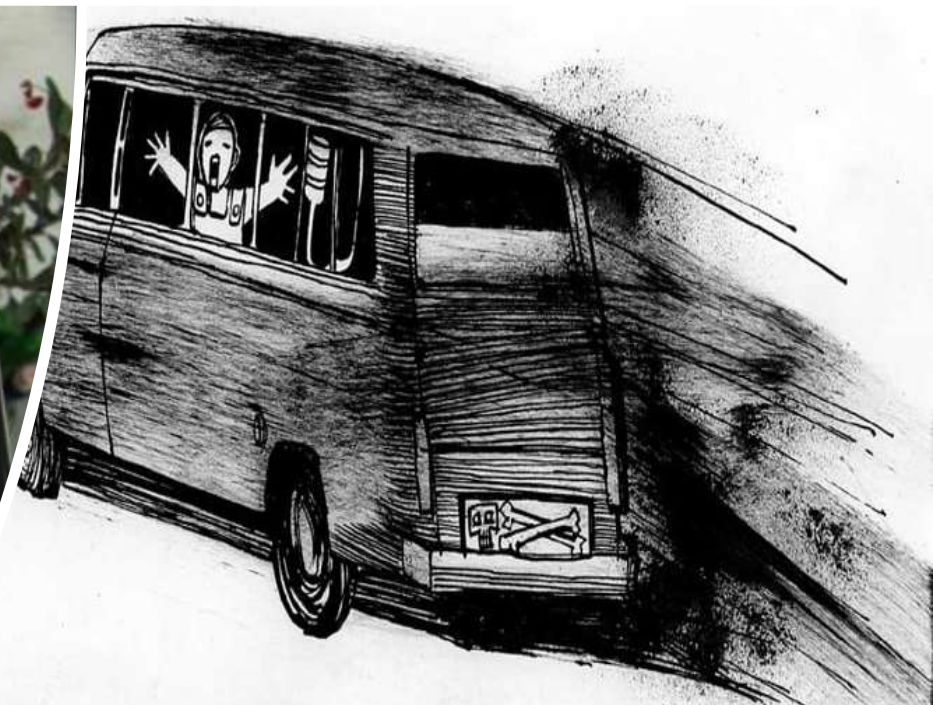
Co se u nás učí?

- Transkulturní výzkum
- Antropologie hranice
- Antropologie krizí
- Antropologie budoucnosti
- Populární kultura
- Materiální kultura

Co se u nás učí?

- Konspirační teorie, hoaxy, městské legendy a fámy
- Mýty, pověsti a pohádky
- Tradiční folklor
- Kulturní dědictví
- Antropologie příbuzenství
- Antropologie stárnutí
- Antropologie jídla

Exkurze a terénní praxe

- Slovensko-ukrajinská hranice (Ubla)
- Legendární Praha
- Opočno (aplikovaný výzkum)
- České vesnice v srbském Banátu
- Bulharsko (klášter Čerepiš)
- Lužice (Budyšín)

Studium v zahraničí

- Možnosti studia na zahraničních univerzitách i vlastního výzkumu.
- Smlouvy na úrovni Ústavu, Filozofické fakulty, Univerzity Karlovy.
- Erasmus + , mezinárodní kreditová mobilita
- Podpora internacionalizace na UK
- Stipendia MŠMT – celý svět
- CEEPUS – země střední a východní Evropy
- Fondy EHP a Norska – Island, Norsko, Lichtenštejnsko

Co se u nás děje?

- ✓ Terénní praxe
- ✓ Exkurze
- ✓ Workshopy a praktické kurzy
- ✓ Studium v zahraničí
- ✓ Přednášky zahraničních odborníků

Ústav etnologie FF UK a CASA Vás zvou na Gellnerovský seminář

The future of diversity in the Anthropocene: Globalisation, nature and culture

Prof. Thomas Hylland Eriksen
(University of Oslo)

21.10. 15:00
Refektář Emauzského kláštera

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

NEČEKEJ A JEŽ STUDOVIAT ANTROPOLOGII DO NORSKA

výběrové řízení
fondů EHP
na ÚETNO
ZS 2021/22

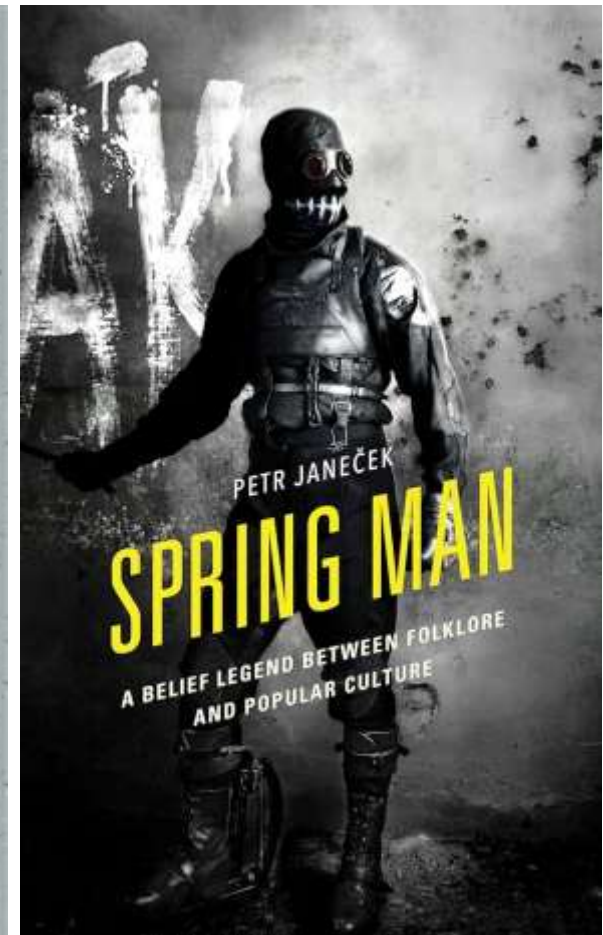
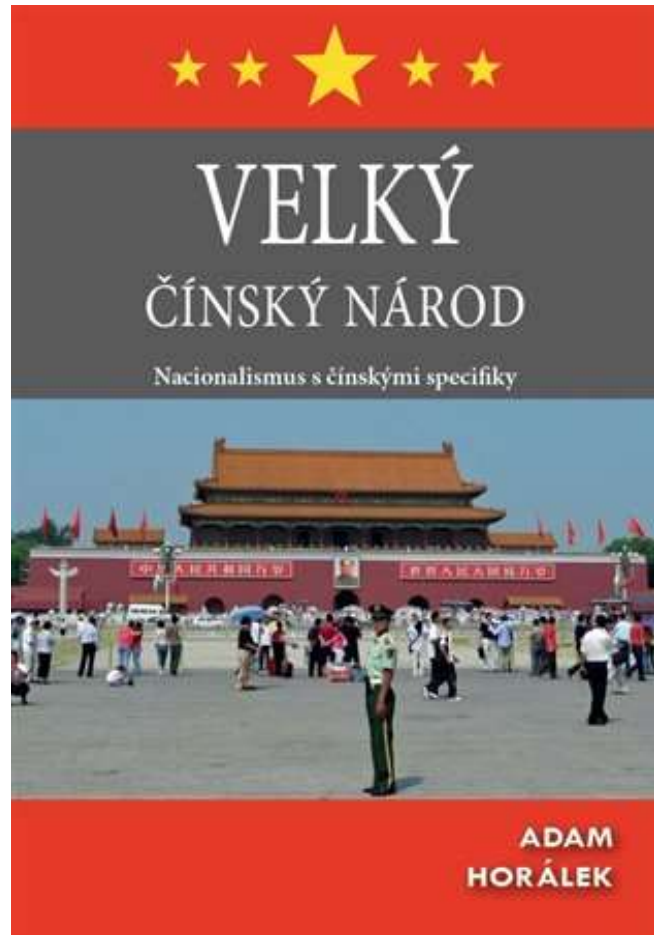
- SEMESTRÁLNÍ POBYT NA KATEDŘE ANTROPOLOGIE, UNIVERZITA V OSLU
- STIPENDIUM VE VÝŠI 160 000 Kč NA SEMESTR A 6875 Kč NA CESTU
- PŘIHLÁŠKY (CV, MOTIVAČNÍ DOPIS V AJ) DO 1. BŘEZNA 2021 NA ADRESU LENKA.JAKOUBKOVABUDILOVA@FF.CUNI.CZ
- POHOVOR NA ÚETNO 4. BŘEZNA 2021

Přednášky zahraničních odborníků

- Přednášky odborníků ze zahraničních univerzit (např. USA, Kanada, Norsko, Švédsko, Velká Británie, Estonsko, Slovinsko)
- Témata: např. anglické pohádky, globalizace a přehřívání světa, proměny etnické identity, stand-up comedy a etnologie, vězeňská antropologie, postkolonialismus

Čím se zabýváme?

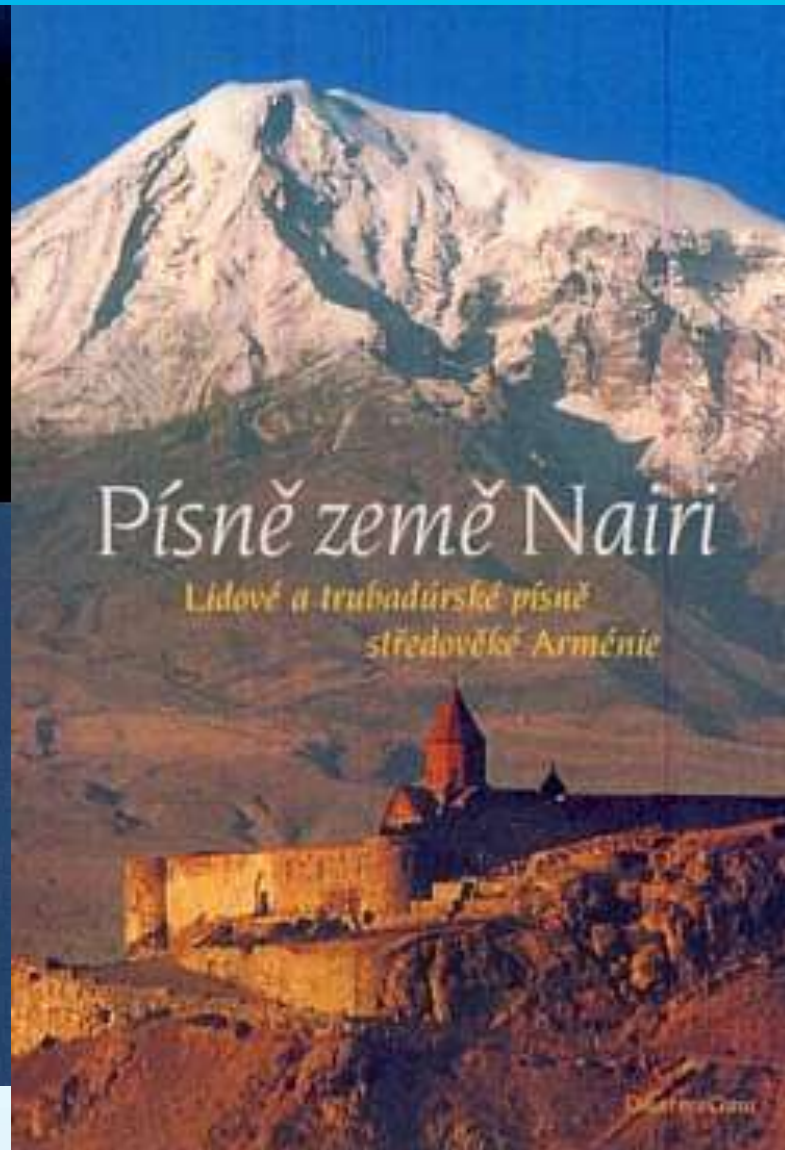

KULTURNÍ ŽIVOT NĚMECKÉ MENŠINY V ČESKÉ REPUBLICE

Sandra Kreisslová
Lukáš Novotný

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PRÁVNICKÁ FAKULTA

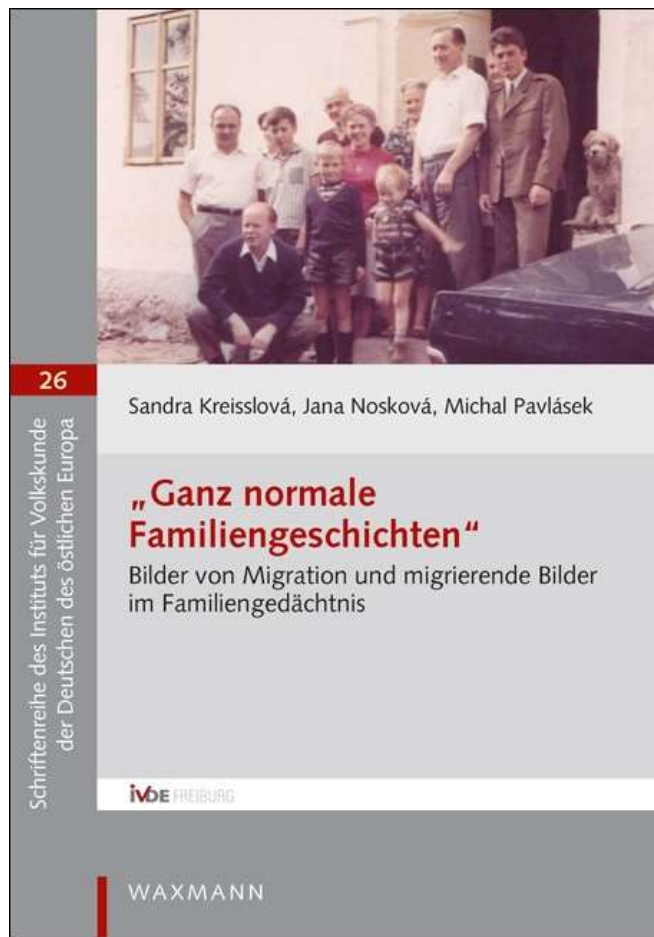
LEOŠ ŠATAVA

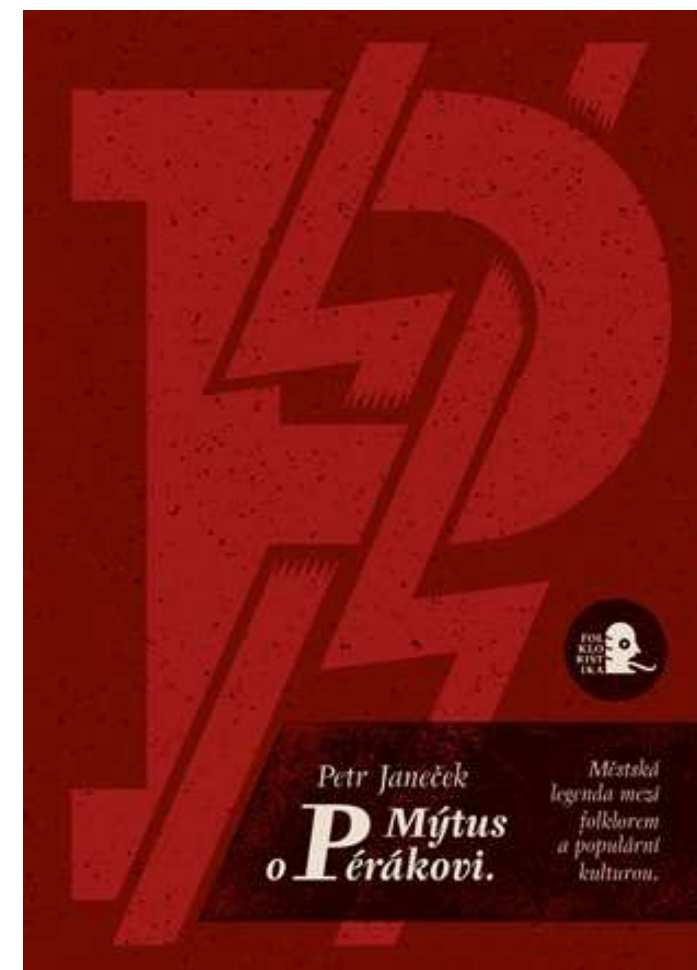
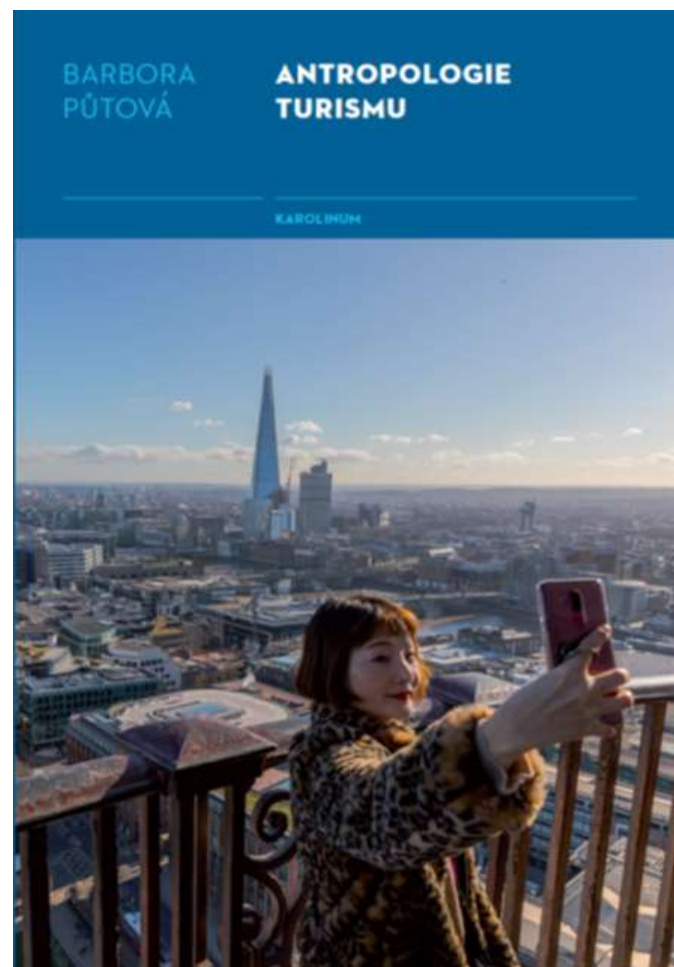
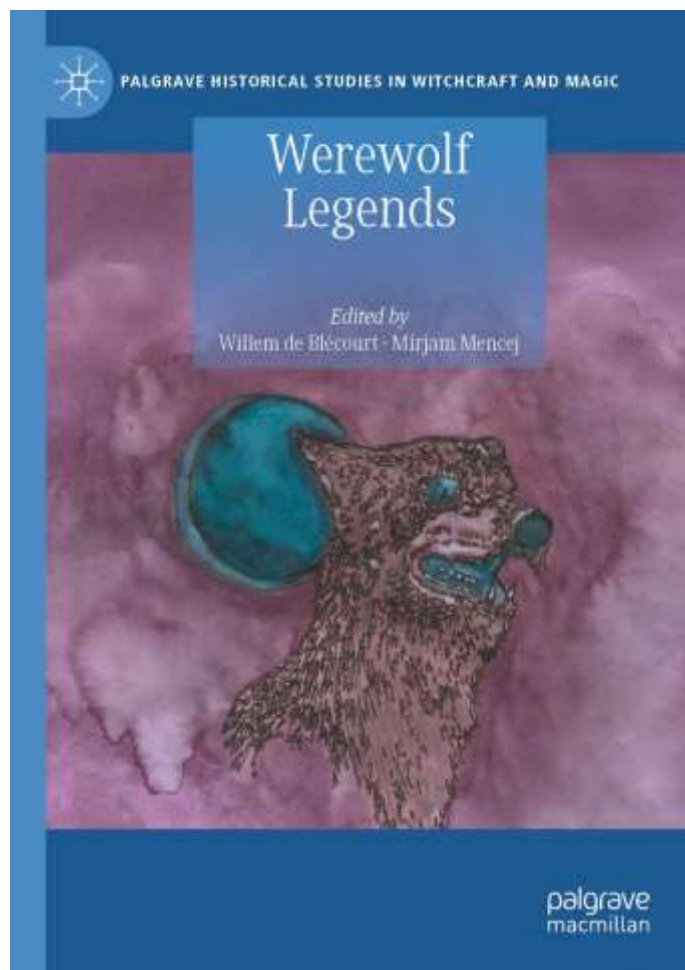
ETNIKA BEZ STÁTU a regionální jazyky v Evropě

Rozměry asimilace a revitalizace -
55 případů

Čím se zabýváme?

Prof. PhDr. Leoš Šatava, CSc. (* 1954)

vystudoval etnologii a historii na FF UK v Praze. Působí na univerzitních pracovištích v České republice (Ústav etnologie FF UK) a na Slovensku (Katedra etnologie a mimoevropských studií FF UCM v Trnavě). V letech 1996–2001 byl vědeckým pracovníkem Lužickosrbského institutu v Budyšíně (Bautzen) v Německu.

Zabývá se zejména na problematiku etnicity – především v souvislosti s menšinovými populacemi (encyklopedická příručka Národnostní menšiny v Evropě, Praha 1994). Uskutečnil řadu pobytů a terénních výzkumů v minoritních oblastech Evropy i dalších světadílů.

Zabývá se také sociojazykovými výzkumy, mimo jiné v rámci snah o revitalizaci menšinových jazyků a etnického vědomí (Jazyk a identita etnických menšin, Praha 2009). Stejným odborným výstupem výzkumů v Lužici je práce Sprachverhalten und ethnische Identität, Bautzen 2005.

Lužice a slovanská složka jejího obyvatelstva, Lužičtí Srbové, zaujímají v rámci českého společenského a kulturního povědomí osobité místo. Z (mnohdy nostalgizujícího) historického pohledu se jedná o „ztracenou zemi Koruny české“; na etnojazykové či kulturní rovině mohou Lužičtí Srbové zase asociovat představu „menšího nebo slabšího sourozence“, vyvolávající primordiální vazby, sentimentální pocity či ochranné tendence a povinnost pomáhat. Je ovšem zřejmé, že v uvedeném kontextu by byl na místě spíše minulý čas: zájem české veřejnosti o Lužici, zhruba mezi lety 1850 a 1950 výrazný a leckdy i gradující, je v současnosti výrazně limitován. Lužičtí Srbové z povědomí velké většiny Čechů prakticky vymizeli; znalosti o jejich současné situaci jsou značně zkratkovité, anebo téměř nulové. Aktivní spolupráce s nimi je omezena především na okruh entuziastických členů a sympatizantů Společnosti přátel Lužice; teprve v novější době ožívají i některé vazby severočeského příhraničí s lužickosrbským prostředím.

LEOŠ ŠATAVA LUŽIČTÍ SRBOVÉ NA PŘELOMU 20./21. století

LEOŠ ŠATAVA

LUŽIČTÍ SRBOVÉ NA PŘELOMU 20./21. století

etnicita – jazyk – historie – kultura

Lužice a slovanská složka jejího obyvatelstva, Lužičtí Srbové, zaujímají v rámci českého společenského a kulturního povědomí osobité místo. Materiály z této tematiky však většinou zůstávají v úce informativní rovině, anebo jsou monotematicky zaměřeny. Cílem předloženého sborníku textů je naopak ukázat lužickosrbskou problematiku z různých úhlů pohledu, tedy z širší a komplexnější, svého druhu holistické perspektivy. Jde o to představit Lužické Srby v kontextu různorodých, nicméně navzájem tematicky provázaných rovin.

Ve sborníku jsou přetřeseny studie a stati autora publikované mezi lety 1983–2019, více než z poloviny však vzniklé po roce 2005. Jednotlivé práce jednak věcně informují o Lužici a slovanské složce jejího obyvatelstva, především se pak při využití různorodých pramenů zabývají problematikou etnicity a identity lužických Srbů a stavem lužické srbštiny – zejména pokud jde o aktuální situaci.

Výbor se ubírá jinou cestou než standardní monografie. Není koncipován ani jako soubor přísně vědeckých statí – nalezneme v něm vedle ryze odborných studií i věcné, popísné a informativní texty či popularizační články nebo literární rozborů.

Text je rozdělen do čtyř hlavních částí: 1) základní informace k problematice Lužických Srbů; 2) texty a studie s etnologickou a historickou tematikou; 3) sociojazyková zjištění; 4) literárněvědné studie a rekonze. Zmíněné tematické celky jsou doplněny bibliografickými údaji.

Popularizace oboru

ANTRE

studentský spolek
antropologie
a etnologie

VOLBY

AKADEMICKÝ SENÁT FF UK

- Tradice vánočních večírků
- Pravidelné setkávání v hospodě
- Spojka s univerzitní politikou i akcemi

- Pasování prváků jako iniciační rituál
- Platforma pro společné cíle: koordinace společné účasti na konferencích EWB, dále např. organizování EWB v Praze, Pražský renesanční festival, Šetření spokojenosti studentů a pedagogů ústavu atd.
- Místo debat o aktuálním dění, dobrých rad ke studiu i k vlastním projektům

Mezinárodní studentská
konference
„Ethnology without Borders“
2021

ANTRE

Jak se k nám dostat ?

➤ Podat si elektronicky přihlášku do:

28. 2. / 31. 3. (web FF UK)

www.ff.cuni.cz/prijimaci-rizeni

➤ Zúčastnit se přijímacího řízení –
v rozmezí 2. 6. – 13. 6.

➤ Náhradní termín 18. 6. – 20. 6.

➤ Zveřejnění výsledků 27. 6. (e-mailem)

• Přijímací zkoušky – **pouze ústní**

Bc. studium Etnologie a kulturní antropologie

- Přijímací zkoušky – pouze ústní
- Přijímací zkouška je jednokolová a probíhá formou rozhovoru, který má následující tematickou strukturu a bodové hodnocení:
 - 1. všeobecný základ humanitních a společenských věd** (historie, geografie, sociologie, psychologie, filozofie, estetika, aj.) **se zvláštním zřetelem k oblasti disciplín zkoumajících kulturu, zejména kulturní antropologie, etnologie a folkloristiky** (max. 50 bodů)
 - 2. motivace ke studiu a rozprava nad předloženým seznamem přečtené odborné literatury** (max. 50 bodů)
- **Seznam přečtené odborné literatury se odevzdává u přijímací zkoušky**
- Případně může uchazeč přinést také oborově relevantní seminární práce, odborné texty a jiné vlastní práce, ocenění a další doklady, prokazující zájem o studijní program (předkládají se u zkoušky pouze k nahlédnutí)

Mgr. studium Etnologie a kulturní antropologie

- Přijímací zkoušky – pouze ústní
- Přijímací zkouška je jednokolová a probíhá formou rozhovoru, který má následující tematickou strukturu a bodové hodnocení:
 - 1. rozprava nad výsledky bakalářské práce** (max. 40 bodů)
 - 2. všeobecný přehled v etnologii, kulturní antropologii a folkloristice** (max. 30 bodů)
 - 3. rozprava nad badatelským záměrem pro magisterské studium** (max. 30 bodů)
- Další požadavky ke zkoušce:
 - Předložení bakalářské práce nebo její podstatné části (teoretická část, metodologická část, práce s primárními daty), publikované odborné texty uchazeče a jiné vlastní práce, případně přeložené odborné texty z cizího jazyka, ocenění a další doklady prokazující zájem o obor (předkládají se u zkoušky pouze k nahlédnutí).
- **Seznam přečtené odborné literatury uchazeči předkládají komisi v průběhu přijímací zkoušky.**

Doporučená literatura

Doporučená odborná literatura k přijímacímu řízení
na bakalářský studijní obor

Etnologie a kulturní antropologie

ZÁKLADNÍ PŘEHLEDOVÉ PRÁCE

Murphy, Richard F. 2004. Úvod do kulturní a sociální antropologie. SLON.
Soukup, Václav. 2000. Přehled antropologických teorií kultury. Portál.

KULTURNÍ ANTROPOLOGIE

Eriksen, Thomas H. 2007. Antropologie multikulturních společností: rozumět identitě. Triton.
Gellner, Arnošt. 1993. Národy a nacionalismus. Hřibál.
Lawless, Robert. 1996. Co je to kultura. Votobia.
Lévi-Strauss, Claude. 1999. Rasa a dějiny. Atlantis.

ETNOLOGIE

Burke, Peter. 2005. Lidová kultura v raně novověké Evropě. Argo.
Janeček, Petr. 2006. Černá sanítka a jiné děsivé příběhy. Plot.
Petráň, Josef – Petráňová, Lydia. 2000. Rolník v evropské tradiční kultuře. Edice Historica.
Horský, Jan – Seligová, Markéta. 1997. Rodina našich předků. NLN.

DOPORUČENÁ ODBORNÁ LITERATURA K PŘIJÍMACÍMU ŘÍZENÍ NA MAGISTERSKÝ STUDIJNÍ OBOR ETNOLOGIE A KULTURNÍ ANTROPOLOGIE

ZÁKLADNÍ PŘEHLEDOVÉ PRÁCE

Eriksen, Thomas Hylland. 2008. Sociální a kulturní antropologie. Portál.

KULTURNÍ ANTROPOLOGIE

Eriksen, Thomas Hylland. 2012. Etnicita a nacionalismus. SLON.
Evans-Pritchard, Edward E. 1951. Social Anthropology. Cohen and West.
Salzmann, Zdeněk. 1996. Kultura, jazyk a společnost. AV ČR.
Geertz, Clifford. 2000. Interpretace kultur. SLON (kapitola 1, 2, 10).

ETNOLOGIE

Janeček, Petr. 2017. Mýtus o pérákově. Argo.
Mauss, Marcel. 1999. Esej o daru, podobě a důvodech směny v archaických společnostech. SLON.
Schmitt, Jean-Claude. 2008. Svatý chrt. Academia.
Van Gennep, A. 2018. Přechodové rituály. Portál.

Více informací naleznete...

- Ústav etnologie a středoevropských a balkánských studií FF UK
- <https://uesebs.ff.cuni.cz>

- Etnologie a kulturní antropologie (Facebook)
- <https://www.facebook.com/ustavetnologiefuk>

- ANTRE studentský spolek (Facebook)
- <https://www.facebook.com/Antre.FFUK>

**Děkujeme za pozornost
a těšíme se na další setkání!**